

	MAGYAR TERMÉK NONPROFIT KFT.	verzió: 7.0
	ZÖLD VÉDJEGY TANÚSÍTÁSI SZABÁLYZAT	2021.12.14.

ZÖLD VÉDJEGY TANÚSÍTÁSI SZABÁLYZATA

	MAGYAR TERMÉK NONPROFIT KFT.	verzió: 7.0
	ZÖLD VÉDJEGY TANÚSÍTÁSI SZABÁLYZAT	2021.12.14.

1. ZÖLD VÉDJEGY TANÚSÍTÁS KRITÉRIUMRENDSZERÉNEK ALAPELVEI

A 2015-ben NewYorkban elfogadásra került a „**Világunk átalakítása: a fenntartható fejlődés 2030-ig szóló programja**”. A 2030-as fenntartható fejlődési keretrendszer

- egyetemes és oszthatatlan, valamint mind a fejlődő, mind a fejlett országokat cselekvésre szólítja fel,
- egy jobb jövőt kínál bolygónk egészének és emberek milliárdjainak világszerte.

A Program a 8. és 9. célja: A gazdaság és az ipar fejlesztésének céljait fogalmazza meg.

A konkrét célok között szerepel:

- a fenntartható fogyasztásra és termelési eljárásokra való fokozatos áttérés,
- az erőforrás-hatékonyság javítása,
- a „környezetbarát” technológiák alkalmazása,
- az innováció elősegítése.

A Program 12. célja: A fenntartható fogyasztásra és termelésre való áttérés, néhány olyan cél megfogalmazásával, mint:

- a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás,
- a vegyi anyagok helyes kezelése,
- az életciklus szemléletű hulladékgazdálkodás.

ZÖLD VÉDJEGY TANÚSÍTÁS kritériumrendszer a Fenntartható fejlődés 8., 9. és 12 pontjaiban megfogalmazott elvekre és a körkörös gazdaság alapelvei támaszkodik, valamint az értékelési szempontrendszer kialakításában „A fenntartható fejlődés 2030-ig szóló programja” és a „Körkörös gazdaság új cselekvési terv” gondolatvilága köszön vissza.

Az Európai Parlament 2021. februárjában életbe léptette a „**Körkörös gazdaság új cselekvési terv**”-et, amely további intézkedéseket vár a karbonsemleges, környezetvédelmi szempontból fenntartható, hulladék mentes és teljesen körkörös gazdaság 2050-ig történő megvalósítása érdekében, beleértve az újrafeldolgozás szigorúbb szabályait és az alapanyagok felhasználására és fogyasztására vonatkozó, 2030-ra kötelezően teljesítendő célértékeket.

Az *1. mellékletben* mutatjuk be a Körforgásos gazdaság főbb jellemzőit és alapelveit!

A ZÖLD védjegy jelen tanúsítási szabályzata csak a Magyar Termék Nonprofit Kft. Tanúsítási szabályzatával együtt érvényes. Jelen szabályzat csak a ZÖLD védjegyre vonatkozó speciális szabályokat és eljárási rendet rögzíti. Jelen szabályzatban nem részletezett kérdésekben a Tanúsítási szabályzatban foglaltak szerint kell eljárni.

	MAGYAR TERMÉK NONPROFIT KFT.	verzió: 7.0
	ZÖLD VÉDJEGY TANÚSÍTÁSI SZABÁLYZAT	2021.12.14.

2. CÉL

A ZÖLD védjegy használati jog kiadásának célja azon termékek megkülönböztetése, amelyek megfelelnek a Magyar Termék, Hazai Termék, vagy Hazai Feldolgozású Termék védjegyek követelményeinek, és amelyek pontosan azonosítható és értelmezhető környezeti tulajdonságaival kiemelkednek az azonos vagy hasonló termékek kínálatából.

3. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

A ZÖLD védjegyre az a pályázó pályázhat, aki:

- A. teljes mértékben megfelel az Európai Unió és magyar jogszabályi előírásoknak,
- B. terméke (beleértve az összetételt, a címkézést, a csomagolást, a vonatkozó termékbiztonsági előírásokat stb.) teljesíti az Európai Unió és magyar jogszabályi előírásokat,
- C. terméke teljesíti a Magyar Termék, Hazai Termék, vagy Hazai Feldolgozású Termék védjegyre vonatkozó, a Magyar Termék Kft. által kidolgozott tanúsítási rendszer szabályzataiban meghatározott feltételeket,
- D. terméke, annak csomagolása vagy az előállítás folyamata legalább 2 környezetbarát tulajdonsága miatt kiemelkedik az átlagtól. A két kiemelkedő tulajdonság legalább egyike a termékkel vagy a csomagolással kell kapcsolatos legyen, valamint
- E. a pályázó és a termék teljesíti a Részletes követelmények pontban (3. pont) meghatározott feltételeket

4. RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK

4.1. TERVEZÉS

A gyártó a terméke tervezése során törekszik a körforgásos gazdasági modell alapelveinek érvényesítésére az anyag és energia használat területén („csökkentés, visszanyerés, újrafelhasználás, újrahasznosítás, helyreállítás és újragondolás”).

1. **Tervezéskor** a termék alapanyagaként számításba veszik a környezetbarát anyag, vagy a másodnyersanyag, vagy a környezet szempontjából kedvezőbb összetételű, és/vagy csökkentett mennyiségű alapanyag alkalmazását.
Igazolás: Szöveges Bemutató
2. A termék **tervezése** során törekszik a termék használata alatti anyag és/vagy energiahatékony üzemre (pl: alacsonyabb vízfelhasználás, kevesebb vegyszer használat, megújuló energia alkalmazása a terméknel, led megvilágítás, újratölthető elemek, napelemek).
Igazolás: Szöveges Bemutató

	MAGYAR TERMÉK NONPROFIT KFT.	verzió: 7.0
	ZÖLD VÉDJEGY TANÚSÍTÁSI SZABÁLYZAT	2021.12.14.

4.2. ELŐÁLLÍTÁS

A gyártó a terméke **előállítás**a során törekszik a körforgásos gazdasági modell alkalmazására az anyag-energia-hulladék vonatkozásában (*csökkentés, visszanyerés, újrafelhasználás, újrahasznosítás, helyreállítás és újragondolás*).

3. A gyártás során számításba veszi a termék alapanyagának visszanyerését, újra felhasználását, újrahasznosítását.
Igazolás: Szöveges Bemutató
4. A termék **előállítás**a során az energiafelhasználást hatékony (pl: megújuló energiával) módon végzik.
Igazolás: Szöveges Bemutató
5. A termék **előállítás**a során a keletkezett hulladékot hasznosítja. *Igazolás: Szöveges Bemutató*
6. A gyártó a tevékenysége során betartja a környezetvédelmi előírásokat, a gyártónak az elmúlt 3 naptári évben nem volt környezetvédelemmel összefüggő jelentős jogerős bírsága, büntetése, elmarasztalása.
Igazolás: Nyilatkozat

4.3. TERMÉK

7. A **termék** környezetvédelem szempontjából érje el a termékre jellemző általános piaci mértéket.
Igazolás: Szöveges Bemutató
8. A **termék** előnyös környezeti tulajdonságokkal rendelkezik a teljes életútja során. Úgymint pl: hosszú termék élettartam, tartós működés, az ökológiai rendszereket nem veszélyezteti, visszaválthatóság, javíthatóság.
Igazolás: Szöveges Bemutató

4.4. CSOMAGOLÁS

9. A csomagolás környezetvédelem szempontjából érje el a csomagolásra jellemző általános piaci mértéket. *Igazolás: Szöveges Bemutató*
10. A csomagolás előnyös környezeti tulajdonságokkal rendelkezik a teljes életútja során. Úgymint pl: környezetbarát anyagok, az ökológiai rendszereket nem veszélyezteti, újrafelhasználhatóság, visszaválthatóság.
Igazolás: Szöveges Bemutató
11. A csomagolóanyag felhasználása legyen a környezetbarát csomagolástervezés által minimalizált, pl: túlcsoomagolás elkerülésével, nem túlméretezett csomagoló anyagfelhasználással.
Igazolás: Szöveges Bemutató

	MAGYAR TERMÉK NONPROFIT KFT.	verzió: 7.0
	ZÖLD VÉDJEGY TANÚSÍTÁSI SZABÁLYZAT	2021.12.14.

4.5. A KÖRNYEZETTUDATOS FOGYASZTÓI MAGATARTÁS ELŐSEGÍTÉSE A KÖRNYEZETI FENNTARTHATÓSÁGI SZEMPONTOK ERŐSÍTÉSÉVEL

12. A termék és/vagy a csomagolás legyen a környezettudatos fogyasztói magatartás ösztönzését szolgáló **címkével** ellátott, mely címke a környezettudatos fogyasztói magatartást erősítse marketingüzenetében. (pl. ösztönzés visszaváltásra, újrahasznosításra, javításra, vagy szelektív hulladékgyűjtésre).

Igazolás: Szöveges Bemutató

13. A termék használati utasítása tartalmazzon **KÖRNYEZETVÉDELMI TUDNIVALÓK**, megmutatva, hogy mely anyagokat/részeket lehet és miként újra hasznosítani, illetve, hogy az újra nem hasznosítható elemek esetén mi az elhelyezés módja.

Igazolás: Szöveges Bemutató

5. BÍRÁLÓ BIZOTTSÁG ÖSSZETÉTELE ÉS FELADATAI

A Bíráló Bizottság minimum három, de legfeljebb öt főből áll. A bizottság tagjai felsőfokú szakmai végzettséggel és legalább 5 éves releváns szakmai gyakorlattal rendelkeznek:

A Magyar Termék Kft. koordináló szervezete – a ZÖLD védjegyre pályázó termékképeségek figyelembevételével – kéri fel a tagokat a Bíráló Bizottságban való részvételre.

A Bíráló Bizottság feladata:

- elvégzi a pályázó által benyújtott – magára a pályázó cégre, illetve a termékre vonatkozó - dokumentumok, adatok, értékelések, laboratóriumi eredmények stb. átvizsgálását, értékelését;
- megvizsgálja a benyújtott termékmintát,
- szükség szerint, egyes kérdések további tisztázásához hiánypótlást kér a pályázótól, vagy további szakértők bevonását indítványozza,
- javaslatot fogalmaz meg a Tanúsítási Döntőbizottság részére.

6. TANÚSÍTÁSI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSA

A pályázó a kitöltött nevezési lap és mellékleteinek benyújtásával jelzi szándékát kizárólag a ZÖLD védjegy, vagy egy időben a Magyar Termék, Hazai Termék, vagy Hazai Feldolgozású Termék védjegy és ZÖLD védjegy használati jog elnyerésére.

Az utóbbi esetben a pályázónak mindkét tanúsító eljárásban meghatározott követelményeket teljesítenie kell.

	MAGYAR TERMÉK NONPROFIT KFT.	verzió: 7.0
	ZÖLD VÉDJEJY TANÚSÍTÁSI SZABÁLYZAT	2021.12.14.

7. PÁLYÁZATÉRTÉKELÉS FOLYAMATA

7.1. Teljességi vizsgálat

A pályázó által benyújtásra kerülő dokumentációk, iratok, vizsgálati eredmények, nyilatkozatok stb. tételes átvételét, jegyzékbe vételét a Titkárság végzi.

7.2. A pályázó értékelése

A termékbírálatot megelőzően a Bíráló Bizottság értékeli a pályázó alkalmasságát a 2. pontban (Általános Követelmények) részletezett szempontok teljesülésének vizsgálatával.

Az értékelés elvei:

- Az egyes szempontok igen vagy nem válasszal értékelhetők.
- Az adott szempontok végső értékelését a többségi szavazatok határozzák meg.
- A termékbírálatra akkor kerülhet sor, ha a pályázó – valamennyi szempontra – pozitív értékelést kap.

7.3. Termékbírálat

A dokumentációk, iratok, vizsgálati eredmények, nyilatkozatok, valamint a termékminta alapján Bíráló Bizottság értékeli az adott termékre meghatározott követelmények teljesülését.

Az értékelés elvei:

- Az egyes kritériumok 0-tól 3-ig értékelhetők.
 - 3 pont Ha az elvárás teljes mértékben teljesül
 - 2 pont Ha az elvárás nagyrészt teljesül, némi eltéréssel
 - 1 pont Ha az elvárás minimális részben teljesül
 - 0 pont Ha az elvárás egyáltalán nem teljesül
- A Bíráló Bizottság tagjai az értékelés során egész számot adhatnak. Az adott kritérium értékelésének végső pontszámát a tagok által adott egyes pontszámok számtani átlaga adja meg.
- A Bíráló Bizottság egyes kritériumok esetében „nem értelmezhető” minősítést adhat. Ez esetben az adott kritérium nem kerül be az értékelés rendszerébe.
- A Bíráló Bizottság által adott (átlagolt) pontszámok súlyozó faktorral történő szorzása, majd a súlyozott pontszámok összege adja meg a termékre vonatkozó összpontszámot.
- A súlyozó faktorok előzetesen meghatározott, állandó számok:
 - 3 kiemelten fontos szempont
 - 2 fontos szempont
 - 1 kevésbé fontos szempont

	MAGYAR TERMÉK NONPROFIT KFT.	verzió: 7.0
	ZÖLD VÉDJEGY TANÚSÍTÁSI SZABÁLYZAT	2021.12.14.

Értékelt szempontok sorszama (a szempontok leírását a 3-as pont tartalmazza)	Adható pontszámok értéke	Súlyozó faktor	Értékelt szempontok súlyozott pontszámának maximális összege
Termék tervezéssel kapcsolatos követelmények			
1.	0-3	3	9
2.	0-3	2	6
Termék előállítással kapcsolatos követelmények			
3.	0-3	2	6
4.	0-3	1	3
5.	0-3	3	9
6.	0-3	3	9
Termékkel és/vagy csomagolással kapcsolatos követelmények			
7.	0-3	2	6
8.	0-3	3	9
9.	0-3	1	3
10.	0-3	2	6
11.	0-3	1	3
A környezettudatos fogyasztói magatartás elősegítése a környezeti fenntarthatósági szempontokkal kapcsolatos követelmények			
12.	0-3	2	6
13.	0-3	3	9
Maximális adható összpontszám:			84

- A Bíráló Bizottság akkor javasolja a ZÖLD védjegy viselésének engedélyezését a vizsgált termékekre, ha:
 - a súlyozott pontszámok összege eléri vagy meghaladja a maximálisan adható pontszám 75%-át és
 - minden vonatkozó követelmény értéke eléri legalább az 1-es – súlyozatlan – számtani átlagot.

A Bíráló Bizottság véleményét tartalmazó Értékelési jegyzőkönyv alapján a Tanúsítási Döntőbizottság dönt a védjegy használatának engedélyezéséről vagy elutasításáról a Tanúsítási Szabályzat szerint.

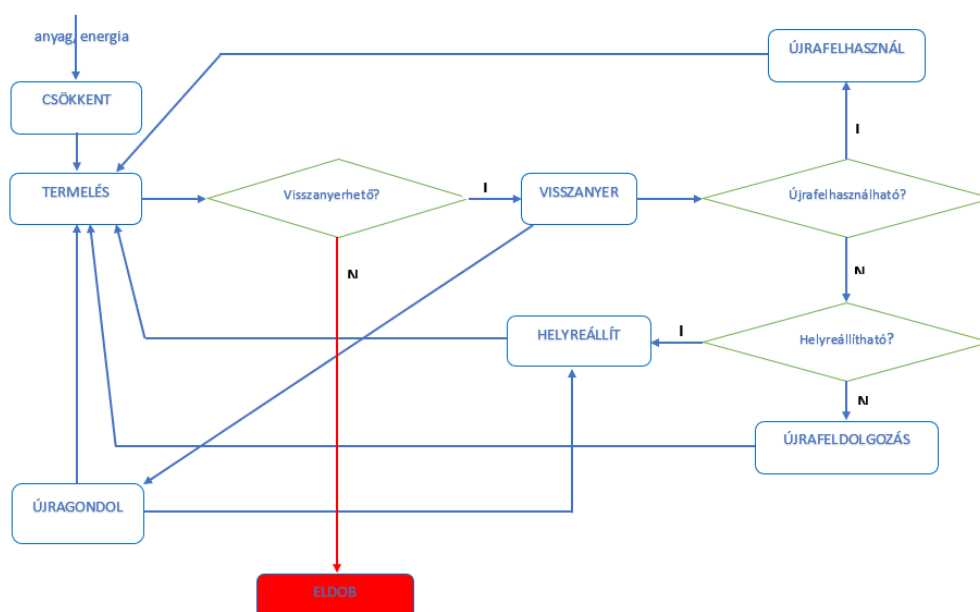
1. melléklet:

A KÖRKÖRÖS GAZDASÁGRÓL

Az ezredfordulóra az erőforrások szűkülése jelentős kockázati tényezővé vált! Ezek a kockázatok, vagyis erőforrás-piacok emelkedő és kiszámíthatatlan árai, a természeti tőke fenyegető szegényedése, másfelől a fogyasztói piacok megváltozott igényei vezettek a lineáris gazdasági modell felülvizsgálatára és egy új, az erőforrásokkal hatékonyan gazdálkodó **körforgásos gazdasági modell** bevezetésére. A jelenség hátterében három irányzat van, melyek együttesen a körforgásos gazdaság mozgatórugói: az átalakuló fogyasztói igények, a szűkös erőforrások és a digitális technológiák térnyerése.

A **körforgásos gazdaság termelési és fogyasztási modellje** az erőforrások jobb kihasználására, a nyersanyaghasználat csökkentésére, a termékek élettartamának meghosszabbítására, az ellátás biztonságának növelésére és az üvegházhatású gázok kibocsátásának korlátozására, végül pedig a „zéró-emisszió” elérésére épül. A körforgásos gazdaság fogalmát hat tényező vázolja fel (6R modell), azaz „csökkentés-*reduce*, visszanyerés-*recycle*, újrafelhasználás-*reuse*, újrahasznosítás-*recover*, helyreállítás-*remanufacture* és újragondolás-*rethinking*”.

A **csökkentés (reduce)** a termék életciklusának minden szakaszára összpontosít, beleértve a felhasznált erőforrások, anyagok és energia, valamint a keletkező hulladék mennyiség csökkentését is. A termékek vagy alkatrészek új anyagok helyett történő **újrafelhasználása (reuse)** csökkentheti például a termeléshez használt anyag vagy energia mennyiségét. Az egyébként hulladéknak tekintett termékek vagy alkatrészek **újrafeldolgozása (recycle)** tovább csökkentheti az új anyagok felhasználását. A **visszanyerése (recovery)** termékek, alkatrészek kinyerése szétszereléssel, vagy és válogatással. A termékek vagy alkatrészek **újragondolása (rethinking)** magában foglalja a visszanyert anyagok és erőforrások, valamint az ismeretek és információk felhasználását az új generációs termékek tervezésének ésszerűsítéséhez. A termékek vagy alkatrészek **helyreállítása (remanufacture)** a termékek felújítását, javítását jelenti. (Bonilla Hernández 2019)

1. ábra: A körforgásos gazdaság „csökkentés, visszanyerés, újra felhasznál, újra feldolgoz, helyreállítás és újragondolás” (R6) modellje (Forrás: Bonilla Hernández 2019)

Napjainkban párhuzamosan zajlik a körforgásos gazdaság térnyerése és a digitális forradalom, melyek kombinációja a **digitális-körforgásos gazdasági modell**, mely hozzájárul az Európai Zöld Megállapodás

	MAGYAR TERMÉK NONPROFIT KFT.	verzió: 7.0
	ZÖLD VÉDJEGY TANÚSÍTÁSI SZABÁLYZAT	2021.12.14.

(European Green Deal) megvalósításához, vagyis ahhoz a célhoz, hogy Európa 2050-re a világ első klímasemleges kontinensévé váljon. (*European Policy Center 2020*)

A körforgásos gazdaság támogatja a Fenntartható Fejlődési Célok (SDG) megvalósítását, különösen SDG6 (tiszt víz), az SDG7 (megfizethető és tiszta energia), az SDG8 (munka és gazdasági növekedés), az SDG12 (felelős fogyasztás és termelés) és a SDG15 (szárazföldi élet) területén (*Het Groene Brein 2020*).

A körforgásos gazdaság három alapelvere épül (*Ellen MacArthur Foundation 2013*):

I. A **negatív externáliák minimalizálása, vagyis a folyamatok negatív következményeinek csökkentése**: a veszélyes anyagok megszüntetése, helyettesítése vagy mérséklése, a tervezési fázisban jól megválasztott anyagokkal a hulladékok, a káros anyag kibocsátások csökkentése, a fosszilis erőforrások helyett pedig a megújuló energia használata. A körforgásos gazdaságban az anyagciklusok egy ökoszisztéma példáját követve záródnak. Nincs hulladék, energia veszteség, mivel minden anyag és energia felhasználható új termék előállítására.

II. Az **erőforrás kihozatal optimalizálása**: a termékek, alkatrészek, anyagok körforgása révén, megnövelve élettartamukat a technikai és biológiai ciklusban, így az anyagok hosszabb ideig a gazdasági folyamatok részei lesznek.

III. A **természeti tőke megóvása és regenerálása**: a kimerülő készletek szabályozott használatának és a megújuló erőforrások használatának egyensúlyán keresztül.

A körforgásos gazdasági modellt támogató üzleti modellek (*Bioregional 2019*):

- Körforgásos értékláncot bezáró anyag és energia hurok,
- Az anyag visszanyerése és visszagyűjtése,
- Tartósság és külön-külön javítható modulokból álló szerkezetek tervezése és alkalmazása
- Testre szabás, megrendelésre készítés, mely minimalizálja az anyagigényeket.
- Tulajdonlás helyett bérlés (dematerializált szolgáltatás), mikor a termelő hozzáférést biztosít a szolgáltatáshoz az ügyfél számára, nem pedig magához a termékhez.
- Együttműködő / megosztó gazdaság, melyben a digitális technológiák alkalmazásával a fogyasztók, a vállalatok és a kisvállalkozók, készleten levő termékeiket kölcsönözhetik, megoszthatják, cserélhetik vagy kölcsönadhatják, így kevesebb erőforrásra van szükség a ritkán használt termékek elkészítéséhez.

Felismerve, hogy „gyorsítania az áttérést egy olyan regeneratív növekedési modellre, amellyel kevésbé károsítjuk a Földet, mint amennyire ártunk neki” 2015-ben az Európai Bizottság elfogadta az első Körforgásos Gazdaság Akciótervét, majd 2020 márciusában megjelentette az új körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervet (CEAP). A tervek, megadva az európai fenntartható növekedés új menetrendjét, az Európai Zöld Megállapodás egyik fő építőkövévé váltak. Az innováció támogatása, a társadalom bevonás ösztönzése, a zöld közbeszerzés és az új finanszírozási eszközök jelentős ösztönzést adnak a körforgásos gazdaságra való áttérésre. (*EURÓPAI BIZOTTSÁG, 2020*)

IRODALOM JEGYZÉK

Bioregional (2019) Six features of circular economy business models

<https://storage.googleapis.com/www.bioregional.com/downloads/Bioregionals-circular-economy-business-model-features-matrix.pdf>

Bonilla Hernández A. (2019) Process Sustainability Evaluation for Manufacturing of a Component with the 6R Application 16th Global Conference on Sustainable Manufacturing - Sustainable Manufacturing for Global Circular Economy https://uknowledge.uky.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1009&context=ism_facpub

Ellen MacArthur Foundation (2013). Towards the circular economy Economic and business rationale for an accelerated transition Vol. 1. [Ellen-MacArthur-Foundation-Towards-the-Circular-Economy-vol.1.pdf \(ellenmacarthurfoundation.org\)](https://ellenmacarthurfoundation.org)

EURÓPAI BIZOTTSÁG (2020) A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv COM(2020) 98 final <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0098&from=EN>

Het Groene Brein (2020) How does circularity relate to sustainability? <https://kenniskaarten.hetgroenebrein.nl/en/knowledge-map-circular-economy/related-schools-of-thought/>